

נה:

עין משפט
נר מצוה

מקום שנהגו פרק רביעי פסחים

מסורת הש"ס

גומרה בארבעה עשר. אפילו במקום שלא נהגו (להאריך) לעשות מלאכה: לא נהגו לה. אפילו נגמר קיימיו: הסייעין. משום הכי שרו בארבעה עשר בכל מקום שכן מצינו בהן קולא משאר אומניות גזי חולו של מועד: שכן הסדיוט סופר כדרכו. משנה היא במועד קטן (ט) הדיוט שליט אומן בכך הלכך בארבעה עשר דקיל מחולו של מועד הלכך בארבעה עשר דקיל שרי לכלי עלמא: סחילה מלאכה. רזענין שעושין מנעלים

עולי רגלים פתקנים טעמיהון. מהכא משמע דהיא דלסור לתקן מנעלים כחז"ל דלא התיירו אלא לעולי רגלים דיוקא ואין לומר דכך האלד הוא שמה יקרעו וימר דהא יוכל לקנות חדשים ויפרק מי שהפך (מ"ק יג.) מיימי הן כרימא ופרין אלא מעתה לגלג לישמרי שכן כותב גיטי נשים ושוכרים כמתן כפרק אלו מנלמס (שם י"ח) ומשני ספרי (פ):

ואם התיירא שפא יגנבו. וכיון שאין יכול להניח צנימו ולא צניח הסמון לו לא הוקיקוה להניח צניח שלטי והתיירו להכניס צניעא צנימו: לא

והכובסין שכן הבא ממדינת הים והיוצא מבית האסורין מספרין ומכבסין בחולו של מועד רבי יוסי ברבי יהודה אומר אף הרצענין שכן עולי רגלים מתקנין מנעליהן בחולו של מועד כבמאי קמפילגי מר סבר למדין תחילת מלאכה מסוף מלאכה ומר סבר אין למדין תחילת מלאכה מסוף מלאכה: **מתני'** מושיבין שוכבין לתרנגולים ב"ד ותרנגולת שברחה מחזירין אותה למקומה יואם מתה מושיבין אחרת תחתיה יגורפין מתחת רגלי בהמה ב"ד ובמועד מסלקין לצדדין מוליכין כלים ומביאין מבית האומן אע"פ שאינם לצורך המועד: **גמ'** והשתא אותובי אהדורי מוכביא אמר אביי ואי דיספא דאבתי לחולו של מועד אמר רב הונא **ל"א** שנו אלא וכו' תוך שלשה למרדה דאבתי לא פרה צימרא מינה ואחר שלשה לשיבתה דפסרא לה ביעי לגמרי אבל לאחר שלשה למרדה דפרח לה צימרא מינה ותוך שלשה לשיבתה דאבתי לא פסידי ביעי לגמרי לא מהדרינן רבי אמי אמר אפילו תוך שלשה לשיבתה מהדרינן כבמאי קמפילגי מר סבר ילהפסד מרובה חששו להפסד מועט לא חששו ומר סבר להפסד מועט נמי חששו: גורפין מתחת: ת"ד י"הובל שבתצר מסלקין אותו לצדדין שברפת ושבתצר מוציאין אותו לאשפה הא גופא קשיא אמרת זבל שבתצר מסלקין אותו לצדדין והדר תני שברפת ושבחתר מוציאין אותו לאשפה אמר אביי לא קשיא כאן ב"ד כאן בחולו של מועד רבא אמר [ג] הא והא בחולו של מועד והכי קאמר ר' יאם נעשה חצר כרפת מוציאין אותו לאשפה: מוליכין כלים ומביאין מבית האומן: י"א פפא בדיק לן רבא תנן מוליכין ומביאין כלים מבית האומן אע"פ שאינן לצורך המועד ורמיניהו אין מביאין כלים מבית האומן ואם חושש להן שמא יגנבו מפני לחצר אחרת ומשינין לא קשיא **כ"א** בארבעה עשר **כ"א** בחולו של מועד ואיבעית אימא הא והא בחולו של מועד ולא קשיא כאן במאמינו כאן בשאינו מאמינו והתניא **ה"ו** מביאין כלים מבית האומן כגון הכד מבית **"הכדר והכוס מבית הונא** אבל לא צמר מבית הצבע ולא כלים מבית האומן ואם אין לו מה יאכל נתן לו שכרו ומניחו אצלו ואם אינו מאמינו מניחן בבית הסמוך לו ואם חושש שמא יגנבו מביאן בצניעה בתוך ביתו תרצת מביאין מוליכין קשיא דקתני אין מביאין **וכ"ש** דאין מוליכין אלא מחזורתא כדשינין מעיקרא: **מתני'** ביששה דברים עשו אנשי יריחו על שלשה מיהו בידם ועל שלשה לא מיהו בידם ואלו הן שלא מיהו בידם מרכיבין דקלים כל היום וכורכין את שמע וקוצרין וגודשין לפני העומר ואלו שמיהו בידם מתירין גמיות של הקדש ואוכלין

חדשי: **מסוף מלאכה**. תיקון מנעלים: **מתני'** מושיבין שוכבין. כשיענין גיטיס תחת תרנגולת להחמסם לגלגל אפרוחים קרי מושיבין שוכבין: **ותרנגולת**. המחממת גיטיס: **שכרה**. מעליהם מחזירין אותה ונגמ' פרין השתא לחזויה מושיבין אהדורי מנעלי. ל"א הכי כתיב נכדר משנה מושיבין שוכבין ותרנגולת כלומר שוכבין ליונים ותרנגולת היו מושיבין להחמסם לגלגל אפרוחי והכי מתבאר **ה"ר** לא שייך אלא ביונים: **גורפין**. ומשליפין לתוך וצמועד שצמוד יתב' אין משליפין לתוך אלא מסלקין לגדיס: **גמ'** **סיפא**. דקתני מחזירין בחולו של מועד קאמר והכי קאמר מושיבין שוכבין ב"ד ותרנגולי שכרה בחולו של מועד מחזירין אותה משום הפסד גיטיס דכך האלד מותר: **לא שנו**. דלף במועד מחזירין אלא מוך שלשה למרדה שעדיין לא עבדו שלשה ימים שכרה מעליהן: **דאכתי לא פרה צימרא**. לא עבד מנימוחה ממנה והיא נחה להחזיר: **צימרא**. כמו אשתא למרמא (פ"ג דף כ"ח.)

שכן הדיוט תופר כדרכו. הסחילה מלאכה ו' להדיוט דין הוא מנייה בארבעה עשר אפילו לאומן כדכתיב ויחזיק י"ד מנעלין בדיק לן. מנסה אותה אם נדע להשיב וחזירין קרי' אי ישיבן תרמינו (פ"ג י"ג) כאן בארבעה עשר. מכליל דטויה י"ד למל. וישיבין לתוך המועד דקתני. לתוך הפסד. כאן בחולו של מועד. אין מכליל דטויה הוא שש מנעלין.

רבינו הנאל (המקץ) ושבתצר מוציאין לאשפה אמר רבא הוא חזירי בתצר קטנה אבל בתצר גדולה מסלקין לצדדין והרפת בין קטנה בין גדולה מוציאין לאשפה אמר רבא שפא הוה בדיק לן רבא **ג"א** (רבא) הבא תנן מוליכין ומביאין כלים מבית האומן ואע"פ שאינן לצורך המועד. כמסקין פרי ב' תנן אין מביאין כלים מבית האומן. ואם חושש להם שפא יגנבו הפסד לחצר אחרת. ושנין ליה מבני דהבא דקתני מוליכין ומביאין כלים מבית האומן בארבעה עשר. ומתני דקתני אין מביאין בחולו של מועד. וכן סוגיין דשמעתא סלקא. (ואע"ג) ואביי דאמר מתני דהבא נמי בחי"ש ימני שאינו מאמין בעל הבית כליו לאומן קתני מביאין אפילו כלים שאינן לצורך המועד. דתניא מביאין כלים מבית האומן כגון כוס ביהמ"ד ונגמ' ובימיו שנת מביאין. כלומר תתיירו לו להביאן מפני שאינו מאמין. התמת מביאין מוליכין מאי איכא למימר.

למה מוליכין בחי"ש י"א. ואיכאנא אלא מחזורתא מתני דקתני מוליכין ומביאין בארבעה עשר. ושמעיה שפירט ושבתצר של מועד. וספקא מקום שנתנו לעשות מלאכה בעיבי פסחים עד תחילת עשירי וכו' והכי קיימא לן. **מתני'** ביששה דברים עשו אנשי יריחו. אלו שלשה מיהו. מרכיבין דקלים כל היום. קיימא לן כי הא דאמר מיהו גמורא רבא ומעיל ליה בדוקיחא.

הגהות הגר"א

[א] נב' סיפא. גיטי נישתא דתמידיס רשא: [ב] לא תוך ג' למרדה לחזתי לא פרה צימרא מינה. גיטי ה"ר לא גנב לה ויהי' ל"א אלא חזר ג' כי אכל תוך ג' י"ד. ועבדנרא ל"א סוף י"ד תפ"ח. ומ"ש ה"ר שנו אע"פ שה"ר ודכתיב להשיב (ל"א) [ג] שם לא יחא בחולו של מועד. גיטי ה"ר לא גנב לה:

לעני רש"י

אינטייר. להרכיב נעף על ק"ו.

מוסף רש"י

שכן הדיוט תופר כדרכו. הסחילה מלאכה ו' להדיוט דין הוא מנייה בארבעה עשר אפילו לאומן כדכתיב ויחזיק י"ד מנעלין בדיק לן. מנסה אותה אם נדע להשיב וחזירין קרי' אי ישיבן תרמינו (פ"ג י"ג) כאן בארבעה עשר. מכליל דטויה י"ד למל. וישיבין לתוך המועד דקתני. לתוך הפסד. כאן בחולו של מועד. אין מכליל דטויה הוא שש מנעלין.

רבינו הנאל (המקץ)

ושבתצר מוציאין לאשפה אמר רבא הוא חזירי בתצר קטנה אבל בתצר גדולה מסלקין לצדדין והרפת בין קטנה בין גדולה מוציאין לאשפה אמר רבא שפא הוה בדיק לן רבא **ג"א** (רבא) הבא תנן מוליכין ומביאין כלים מבית האומן ואע"פ שאינן לצורך המועד. כמסקין פרי ב' תנן אין מביאין כלים מבית האומן. ואם חושש להם שפא יגנבו הפסד לחצר אחרת. ושנין ליה מבני דהבא דקתני מוליכין ומביאין כלים מבית האומן בארבעה עשר. ומתני דקתני אין מביאין בחולו של מועד. וכן סוגיין דשמעתא סלקא. (ואע"ג) ואביי דאמר מתני דהבא נמי בחי"ש ימני שאינו מאמין בעל הבית כליו לאומן קתני מביאין אפילו כלים שאינן לצורך המועד. דתניא מביאין כלים מבית האומן כגון כוס ביהמ"ד ונגמ' ובימיו שנת מביאין. כלומר תתיירו לו להביאן מפני שאינו מאמין. התמת מביאין מוליכין מאי איכא למימר.